

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrletno 65 kr. — Naročnina se pošilja apravnstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Kje so pijavke?

Mnogo kmetovalcev misli, da so njihovih sedanjih slabih razmer krivi večinoma le davki in slabe letine. Radi pritrdimo, da so naši davčni zakoni pomankljivi in da je ubogi kmetovalec pretežno obložen z davčnimi bremenii, vendar vsega oni tudi niso krivi. Davki so za kmeta zaradi tega tako težki, ker mu gospodarstvo ne nese več toliko, da bi jih mogel točno plačevati. Davki so v državi potrebni in se ne dajo odpraviti; toda na-to se lahko dela in se tudi mora delati, da bo kmetu pestovstvo zopet toliko neslo, kolikor potrebuje, da preživi sebe pošteno in še more tudi državi izpolniti njene zahteve. Tukaj tudi nič ne velja ugovor, da so vremenske nezgode in druge nesreče zakrivile slabe čase. Narava je kmetu nagajala, odkar svet stoji, a zaradi tega še nam vendar pripoveduje zgodovina, da se je kmetu pri vsem tem dobro godilo. Sāj se se tudi sedaj vedno vračajo leta, da Bog obdaruje kmeta z bogatimi žetvami — a dobra leta našega kmeta istotako ne morejo več spraviti na noge kakor slaba. Kje tiči uzrok? Jeden izmed razlogov je, ker kmečki pridelki nimajo več nobene cene.

Vzamimo poljske pridelke. Pred petnajstimi leti je bila pšenica za polovico dražja, nego dandanes. Kmeta boli sree, kadar mora dati za tako sramotno nizko ceno svoje z žuljevimi rokami pridelano zrnje. Toda razmere ga silijo, prodati mora, ako hoče zopet za jedno zimo borno obleči svojo družino in se za par mesecev odkrižati sitnih obiskov davkarskega eksekutorja. Da bi le zopet zrnje dobilo svojo veljavo nazaj, kmet bi si pomogel!

In zakaj je pala zrnju cena tako nizko? Mimo tekmovanja tujega blaga in goljufije na sadežnih borzah, o čemur hočemo pozneje bolj obširno govoriti, so tega krivi tudi prekupci. Ti so se pomnožili, odkar se je tako vsestransko razvila svetovna trgovina. Velike trgovske hiše, ki kupčujejo z zrnjem, nakupijo vsako leto rži in pšenice v velikanski meri. Blago jim dovažajo in prodajajo manjše trgovske hiše. Te imajo zopet svoje še manjše nakupovalce. In tako gre ta veriga naprej, da pridemo nazadnje prej ali slej do onih vsem vam znanih barantačev, ki hodijo od vasi do vasi, ter kmetom, dobro poznavajoč, kdaj jim prede najbolj trda, odkupijo po najnižjih cenah težko pridelane poljske pridelke. Cela ta velika armada barantačev, nakupovalcev, prekupcev in trgovskih hiš s svojimi uradniki pa mora od nečesa živeti. In gotovo ne živijo ravno najrajši od samega rženega kruha. Kdo jim plačuje dobro hrano in masne dobičke? Kmet, ubogi kmet. Čim nižje se lahko potisne cena na kmetih, temboljše za prekupce. Mi sami vemo, za jeden kraj na slov. Stajarju, kjer so barantači in tercent pšenice plačevali po 5-60 gld., do-

čim se je v štiri ure oddaljenem mestu plačevala po najmanj 7 gld. Tako se dere kmet!

Ali si kmet ne more pomagati proti prekupcem? O da, in sicer v zadrugah, katere hoče država upeljati, ako bo našla zadostno število poslancev, ki ji odobrijo lep namen. Ko bodo ustanovljene zadruge, skrbelo se bo zato, da se v združnih okrajih sezidajo skupna skladišča (shrambe), katera bodo stala na isti stopinji, kakor velike trgovske hiše ter imela tudi isti pomen za svetovno trgovino. V ta skladišča bodo zvozili kmetovalci svoje pridelke, za katere bodo dobili takoj izplačan jeden del pripeljane cene, a drugi del tedaj, kadar bo zadruga prodala shranjeno zrnje najdražjemu odkupcu. Potem bodo pijavke med prekupci morale izginiti. »Za druge nam dajte!« S tem klicem naj začne kmet gibanje za bližajoče se državnozbornske volitve! —o—

Vojska zoper framasona ali prostožidarje.

(Konec.)

Zdaj bodo naši častiti bralci pa morda vprašali, kakošne nauke da toti framasoni med ljudstvo trosijo. Našteli bomo nekatere, in marsikdo, ko jih bere, se bo morda spomnil, da je kaj takega že govoriti slišal, čemur se ni čuditi, saj imajo prostožidarji zadosti pomagačev in pomočkov, ki njihove nauke po svetu razširjajo. Framasoni učijo, da je človek sam na sebi dobre narave ali nature, da ga vera le popači; če se pa brez vere lepo izredi in izučí, je boljšega srca in značaja, ko tisti, kateri je v krščanskem duhu izgojen (izrejen). Zato veliko govorijo o človečanstvu in človekoljubju (humaniteti) ter trdijo, da je človekoljubje bolj plemenito, nego krščanska ljubezen. Toda njih človekoljubje ima le kratke noge; dokler so bogati, vržejo včasih nekaj krajcarjev za dobrodelne namene, po drugi strani pa znajo ravno delavno ljudstvo s slabimi plačami brez usmiljenja izkoriščati in izsesavati tako, da si svoje dobrote desetkrat povrnejo. Krščanska ljubezen gre pa tako daleč, da se človek vsej zločnosti posvetnega življenja odpove in se celó v smrtno nevarnost postavi, vse iz ljubezni do Boga in do bližnjega. Kje se najde framason, ki bi se za bližnjega podal v gotovo smrt, kakor naše usmiljene sestre na Japonskem, ki grejo po smrt v bolnišnice za gobove bolnike?! Pa ni treba tako daleč iti; naj pride med nas kaka kužna bolezen, videli bomo, kako bodo bogati liberalci na vse strani bežali, usmiljene sestre in duhovniki bodo pa ostali, da bolnikom strežejo, jih tolažijo in jih previdijo z zakramenti za umirajoče. Da bi bila človeška narava sama na sebi dobra, da je človek tudi brez vere lahko pošten, kaj takega nihče ne bo potrdil, kdor je kaj svetá in ljudij poskusil. Mi